

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

L'al·lucinació conservadora

Els fils de la política s'entortol·li-guen. Pla de xoc per aprofundir les polítiques socials que és desestimat aquí. Nova campanya electoral allà. Aquí l'avantguarda més revolucionària, independentista i radical opta per rebutjar uns pressupostos "autonòmics" per forçar, així, la pròrroga d'uns altres pressupostos encara més autonòmics i menys socials. ¿Efectes –socials i polítics– col·laterals? Sense avaluar. Allà tot sembla tornar al punt de partida del desembre. Clau discursiva predominant: el perill que representaria la victòria dels adversaris.

Temps carregats de possibilitats. Coherències ideològiques que es mouen en el terreny dels principis i les grans afirmacions. Posicions que es proclamen i exhibeixen. Però greus dificultats per desplegar polítiques concretes que són, al capdavall, el veritable baròmetre de la radicalitat. Les actituds són fonamentals. Sí. Però la principal mesura de la radicalitat i la intel·ligència polítiques són els resultats efectius i tangibles de les pròpies decisions i actuacions. Mirem a qui acaba beneficiant cada gest i cada acció. Quines posicions enforteix. Quins processos accelera o alenteix. Qui blasma i qui celebra les intervencions.

Mentre la CUP sembla decidida a mostrar que les seves diferències internes són molt més grans i transcendents que les que pugui contenir Junts pel Sí, el conservadorisme local –de dretes i d'esquerres– que s'ha mantingut al marge del procés independentista procura fer-ne el seu propi relat i desacreditar-lo. Superada la reacció negadora de primera hora i les teories del suflé, es vol projectar una mirada suposadament reposada i rigorosa. Una mirada "crítica". Encara millor si es pot presentar com una recerca o un treball acadèmic. El Procés s'hi avalua com un període pràcticament tancat que ja pot ser disseccionat per aquells a qui la pròpia perspicàcia va estalviar el tràngol de veure-s'hi involucrats.

Un dels intents més interessants de re-interpretació és el que publica *L'Espill* en el seu número 51 (hivern 2015-2016). És un llarg i ben tratat article de Paola Lo Cascio: "El Procés i el final d'un cicle polític. Un exercici metodològic". Després

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

d'una molt selectiva reconstrucció de la trajectòria de l'independentisme des d'abans del 2010, arriba a formular un llistat de costos i distopies que el Procés "malauradament ha fet disponibles". Serien cinc: 1) la introducció d'"argumentacions insolidàries" dins del catalanisme; 2) la difusió d'apel·latius com ara "unionista", que haurien fracturat el país per la meitat; 3) la sobrerepresentació de la

"dimensió merament simbòlica del debat per damunt de la política pròpiament dita"; 4) que "els cinc anys del Procés han estat també la història d'una gegantina abstracció col·lectiva" i han "tancat els horitzons del debat", i 5) que el catalanisme ha perdut el seu "ecumenisme" i ha "reduït sensiblement" el seu perímetre.

Efectivament, l'independentisme ha catalitzat el debat polític dels últims anys a Catalunya i a Espanya. I ho continuarà fent. Però per raons absolutament contràries a les que pretén l'autora de l'article. El debat sobre la sobirania i la independència no només no ha desplaçat els debats polítics habituals sinó que els ha intensificat i ha contribuït a situar-los en el centre de les preocupacions d'amplis sectors socials. L'independentisme ha actuat com un veritable motor de la presa de consciència social i política; i, més en general, d'interès sobre el significat profund dels drets i llibertats dels pobles, sobre la qualitat democràtica del sistema polític, sobre els arrencaments dels grups socials en relació amb el poder, sobre la possibilitat d'una revolució democràtica capaç de subordinar l'estat a la nació i d'inspirar altres propostes d'institucionalització del poder polític, etc.

Punt per punt. 1) Les argumentacions del catalanisme independentista abonen la igualtat de drets i no reivindiquen pas privilegis sinó l'equivalència de tracte i la gestió dels propis recursos i llibertats. 2) ¿Com n'hem de dir de les persones que consideren primordial que tots hàgim de pertànyer a un mateix estat que ens ha estat imposat i que ens nega el dret a pronunciar-nos? ¿Parlar de "separatistes" uneix, i parlar d'"unionistes" separa? 3) És parlant de la independència que hem començat a parlar més de model social i de política efectiva. Per passar de la utopia a la política. 4) El procés independentista no és una abstracció sinó, ben al contrari, la possibilitat de concretar un ventall de projectes polítics. L'abstracció és quedar-ne fora i avaluar l'estat dominant, mentre es pretén defensar els més desafavorits sense instruments per fer-ho. 5) El perímetre del catalanisme no s'ha reduït. Només és que s'ha polititzat i compromès; i el que era merament decoratiu ha quedat en evidència.

GETTY

La CUP sembla decidida a mostrar que les seves diferències internes són molt més grans que les que pugui contenir JxSí